

NATSISKENEN LÄPIVALAISU

Nykyisessä suomalaisessa uusnatsitoiminnassa poliittiset uusnatsiryhmät ja natsiskinitoiminta liittyvät vahvasti toisiinsa ja mukana on ainakin kaksi uusnatsisukupolvea. Helsingissä sekä 1990-luvun ryhmät kuten Helsinki Skins tai vuoden 1997 Kontulan joukkotappelusta tuomitut henkilöt ovat mukana järjestämässä keikkoja. Mustan Sydämen tapahtumissa esiintyy sekä vanhojen että nuorten natsiskiniin bändejä.⁵⁰⁷ Tunnetuin suomalainen Musta Sydän-tapahtumassa esiintynyt bändi lienee The Wrongdoers.⁵⁰⁸ Vuonna 2010 bändi nousi julkisuuteen, kun ilmeni, että radio- ja tv-juontaja Renne Korppila on sen keulahahmo. Korppila väitti, että bändillä ei ole uusnatsisympatioita ja ilmoitti lopulta eroavansa bändistä.⁵⁰⁹ Tästä huolimatta Korppila poseeraa lukuisissa bändi- ja keikkakuvissa vuonna 2011 ja bändin Facebook-sivuilla vielä vuonna 2012.⁵¹⁰

Myös eri paikkakuntien uusnatsit toimivat samoissa piireissä: Oriveden Blood & Honour on ollut mukana järjestämässä keikkoja Mustan Sydämen keikkapaikassa ja sama ryhmä järjesti myös 13.–14. heinäkuuta 2012 uusnatsifestivaalin Pirkanmaalla, jossa muun muassa helsinkiläinen natsiskinibändi Civic Duty esiintyi. Lisäksi poliittisen äärioikeistotoiminnan konkarit Rami Leskinen ja Tapio Linna ovat edelleen ideologisen inspiraation lähde nuoremmille Vastarintaliikkeessä ja Mustassa Sydämessä toimiville uusnatsseille, vaikka

myös uusia ideologisia esikuvia on runsaasti. Mustan Sydämen autonomionalismi saikin syksyllä 2012 eräänlaisen akateemisen vastineen *Sarastus*-lehden perustamisen myötä.

Vaikka uusnatsiliike on tänä päivänä aktiivisempi ja tavoitettavampi kuin aikoihin, on liikkeen kokoa vaikea arvioida. Oriveden Blood & Honour -järjestön Pirkanmaalla, kesällä 2012, järjestämä festivaali veti paikalle silminnäkijähavaintojen mukaan noin 100–150 osallistujaa.⁵¹¹ Tämä antaa osviittaa aktiivisten uusnatsien vähimmäismäärästä. Mustalla Sydämellä on Facebookissa kaksi profilia, joista toisella on noin 320 seuraajaa. Toisen seuraajamäärä ei näy julkisesti. Kovin suuresta liikkeestä ei siis toistaiseksi ole kyse.

Liike ei ole vailla sisäisiä ristiriitoja, mutta kyse on kuitenkin yhdestä yhtenäisestä ympäristöstä, jossa piirit ovat pienet. Natsiskinien ja muiden uusnatsien toiminta tukee toisiaan – ne luovat toisilleen tilaa ja laajentavat toistensa rekrytointipohjaa. Sekä poliittinen uusnatsitoiminta että natsiskinikulttuuri luovat ja tukevat alakulttuuria, jonka jäsenet syyllistyvät säännöllisesti sekä suunnitelmalliseen että suunnittelemattomaan väkivaltaan seksuaalisia ja etnisiä vähemmistöjä kohtaan. Lisäksi nämä ryhmät käyttävät säännöllisesti poliittista väkivaltaa aatteellisia vastustajiaan vastaan.

Tammikuussa 2010 muutama Suomen Vastarintaliikkeen jäsen hyökkäsi rasismien ja viharikosten vastaiseen mielenosoitukseen Helsingissä, varasti banderollin ja pahoinpiteli yhtä mielenosoittajaa.⁵¹² Tekijät pakenivat paikalta pienen käsirysyn jälkeen. svL raportoi tapahtumasta verkkosivuillaan nopeasti tapahtuneen jälkeen todeten, että tekijä oli yksittäinen ”pakko-monikulttuurisuuteen” kyllästynyt ”ohikulkija”.⁵¹³ Silminnäkijälausuntojen mukaan tekijöitä oli kuitenkin useampia ja he olivat valmistautuneita yhteenottoon astaloilla ja naamioilla.⁵¹⁴

Elokuussa 2012 Henrik Holappa ilmoitti väistyvänsä Vastarintaliikkeen johdosta ja siirtävänsä komennon Juuso Tahvanaiselle. Uusi johtaja on korostanut taistelua ja jalkautumista kaduille huomattavasti edeltäjänsä painokkaammin. Suomen Vastarintaliike järjesti 29. syyskuuta 2012 ensimmäisen mielenosoituksensa Jyväskylässä.⁵¹⁵ Muutamaa päivää myöhemmin Tahvanainen kirjoitti Norjan Vastarintaliikkeen ajaneen kommunistit pakoon veitset kädessä, ”toimittaneensa osan heistä sairaalaan”⁵¹⁶ ja myöhemmin naureskelleen asialle. Tahvanainen jatkaa uhoaan:

[M]e emme pelkää väkivaltaa, vaan elämme taistelua. [...] Kuten kokenut ruotsalainen aktivisti sanoi, on halpa puukko kansallissosialistin paras vakuutus. Punaiset tietävät ylittäneensä rajan, ja on mielenkiintoista seurata, miten tilanne kehittyy.

Tahvanaisen uho on aikaisemmin konkretisoitunut väkivalтана. Keväällä 2011 hän kävi kokoomuslaisen järjestösihteerin kimppuun ja vastusti poliiseja eduskuntavaalipahtuman yhteydessä.⁵¹⁷ Tiistaina 9. lokakuuta 2012 Tahvanainen, Vastarintaliikkeen aktivisti Sebastian Lämsä ja kolmas mies vastasivat Oulun käräjäoikeudessa syytteisiin muun muassa pahoinpitelystä.⁵¹⁸ Tahvanainen tuomittiin pahoinpitelystä, Lämsä ja kolmas mies haitanteosta virkamiehelle.⁵¹⁹

Heinäkuussa 2012 Suomen Vastarintaliikkeen jäsen pahoinpiteli yhden tämän kirjan kirjoittajista Oulussa järjestetyssä keskustelutilaisuudessa⁵²⁰ ja syyskuussa 2012 vastarintaliikkeen jäsenet pahoinpitelivät Hartolan markkinoilla miehen, joka yritti heittää heidän propagandamateriaalia roskiin.⁵²¹

Ainoastaan tässä luvussa mainittujen, selvitetyn tulosten valossa tuntuu omituiselta, että liikkeen

tekemistä rikoksista puhutaan vain yksittäistapauksina.

Kirjaa varten yritettiin saada asiasta sisäisestä turvallisuudesta vastaavan Suojelupoliisin näkemystä, mutta he kieltäytyivät haastattelusta vedoten kirjan kaupallisuuteen. Siksi asiaa joudutaan tarkastelemaan ainoastaan Suojelupoliisin aiempien lausuntojen nojalla. Suojelupoliisin turvallisuusyksikön päällikön Kari Harjun mielestä puhe yksittäistapauksista oli ainakin vielä heinäkuussa 2010 perusteltua:

Supon havaintojen mukaan äärioikeiston toiminnalla ei ole kytköksiä poliittiseen toimintaan. Äärioikeistolaisuus ilmenee yleensä muukalaisvastaisuutena, ja toiminta on keskittynyt nettiin. Varsinaisista kokoontumisista meillä on tietoa hyvin vähän, mutta niitäkin järjestetään.⁵²²

Samassa haastattelussa Harju pitää seksuaali- ja sukupuoli-vähemmistöjen Pride-kulkueeseen Helsingissä 2010 tehtyä kaasuiskua niin ikään yksittäistapauksena.

Vähän reilua vuotta myöhemmin Harju myöntää A-studion haastattelussa⁵²³ Suomen Vastarintaliikkeen jäsenten hyökänneen Oulussa kokoomuslaisten kimppuun heidän vaalimökkinsä edustalla.⁵²⁴

Ohjelman toimittaja tiivistää Harjun sanoman: ”Poliisi kuitenkin myöntää Oulun ja Pride-iskun lisäksi liikkeen yksittäisten jäsenten tehneen useita rikoksia. [...] Ryhmän jäseniltä on löydetty myös aseita.”

Kari Harju vastaa vähätellen:

Joistakin paikoista on saatu muistaakseni joitain väkivalta- tai voi sanoa että itse asiassa myöskin aseita on takavarikoitu joidenkin rikosten yhteydessä näiltä henkilöiltä mutta ei suoraan näiden väkivaltarikosten

yhteydessä et se on muussa toiminnassa tullut. Se että he ovat suorittaneet tai tehneet rikoksia, erilaisia rikoksia, se ei minusta nyt suoraan liity tähän organisaatioon, hyvin monet nuoret ovat tehneet rikoksia eikä se niin kuin että esimerkiksi kuva siitä, että aseita olisi hankittu tällaisia rasistisia iskuja varten sitä kuvaa meillä ei ole.⁵²⁵

Kuitenkin Helsingin Pride-kulkueseen kohdistuneen kaasuiskun esitutkinnassa poliisi löysi ampuma-aseen. Tutkiessaan rikosta Helsingin poliisi takavarikoi miesepäillyltä Glock 9mm -pistoolin, josta on raaputettu sarjanumerotunnisteet pois. Epäillyn asunnosta löytyi myös muun muassa iso hakaristilippu. Epäilty myönsi ampuma-aserikoksen ja hänet tuomittiin siitä myöhemmin Helsingin käräjäoikeudessa.⁵²⁶

Suojelupoliisi väheksyy järjestäytyneen uusnatsiryhmän tekojen poliittista merkitystä, koska sen jäsenet tekevät myös muita rikoksia. Se mistä Suojelupoliisin johtaja päättelee, että aseiden käyttötarkoitus ei olisi poliittinen väkivalta, jää arvoitukseksi. Väkivallan vähättely toistuu yhä uudelleen.

2. elokuuta 2012 STT:n ”ääriryhmiä” käsittelevässä ja lukuisiin suomalaisiin tiedotusvälineisiin levinneessä jutussa Suojelupoliisin viestintäpäällikkö Liinu Lehto-Seljavaara toteaa, että ”[t]yypillisimpiä tekoja ovat iskulauseiden huumaminen sekä lievemmät rikokset kuten kunnianloukkaukset, laittomat uhkaukset sekä vahingonteot.”⁵²⁷ Samassa artikkelissa historian professori Timo Soikkanen arvioi, että poliittisten ääriryhmien keinot ovat viime aikoina raastuneet Suomessa ja maailmalla. Hänen mielestään lehdistö antaa julkisuutta väkivaltaisille teoille. Vaikka näin olisi, ei lehdistö ole kykeneväinen kaivamaan esille väkivaltaisten tekojen taustalla olevaa ideologiaa järin tehokkaasti.

Suomen tilanteeseen on havahduttu myös ulkomailla. Wikileaks-tietovuotosivusto julkaisi keväällä muun muassa Yhdysvaltojen käyttämään turvallisyriksen Stratforin analyysin, jonka mukaan Suomen ja Tanskan, jota raportti myös käsitteli, turvallisuustilanteeseen liittyy maahanmuuttajiin kohdistunut väkivalta, koska ”Suomessa ja Tanskassa on useita uusnatsiryhmiä”. Raportti totesi myös, että molemmissa maissa on turvallisuustilanteeseen liittyen seurattava myös järjestäytyntä rikollisuutta.⁵²⁸

Uusnatsien tekemät rikokset ovat tuttu ilmiö myös 1990-luvun lopulta. Tutkija Tarja Hildénin mukaan natsiskinien Joensuussa vuosina 1995–1998 tekemästä lähes 450 rikoksesta vain hieman yli kymmenen prosenttia oli rasistisia rikoksia. Valtaosa oli siis muita rikoksia, mukaanlukien pahoinpitelyjä, vahingontekoja ja varkauksia: tavanomaisia nuorisorikoksia.⁵²⁹

Silti Suojelupoliisin näkemys, että järjestäytyneistä uusnatsista ei tarvitse olla huolissaan, koska he tekevät muitakin kuin rasistisia rikoksia, on erikoinen. Se, että joukossa on muutakin kuin vähemmistöihin kohdistuvaa väkivaltaa ei tee toiminnasta maltillista. ”Tavalliset nuorisorikolliset” eivät hyökkää poliittisia tilaisuuksia tai vähemmistöjä kohtaan.

Ryhmiä vaarallisuutta ei tule liioitella, mutta kaikkien uusnatsien tekemiä rikoksia tulee käsitellä osana heidän väkivaltaista ja fasistista poliittista alakulttuuria, joka ihannoi yksittäisten ihmisten ja ihmisryhmien tuhoamista. Natsiryhmien ja muiden fasistien demokratian, vähemmistöjen ja vasemmiston vastainen toiminta on luonteeltaan sellaista, että siihen on puututtava. Se, että uusnatsien toiminta on toistaiseksi moniin muihin Euroopan maihin verrattuna vähäistä, ei ole veruke toiminnan epäpoliittisuudelle.